

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Hyvinvointikysely järjestöille

2016, helmikuu

OULU

Kyselyn tarkoitus

- Oulussa on haluttu hyödyntää järjestötoimijoiden kokemustietoa osana hyvinvointiraporttia
- Tänä vuonna kyselyssä painottui järjestötoimijoiden keinojen kartoittaminen oululaisten hyvinvoinnin edistämiseksi
- Kysely toteutettiin ajalla 5.-19.2.2016

Kyselyn toteutus

- Yksilöity kutsu vastata kyselyyn lähetettiin yhteensä 96 järjestötoimijan sähköpostiosoitteeseen
- Lisäksi verkostojen vetäjille lähetettiin yleinen vastauslinkki, jota kautta myös muut voivat vastata kyselyyn
- Yhteensä 48 vastaajaa teki kyselyn loppuun asti
- Vastausprosentti 49% (loppuun asti vastanneet)
- Joistakin järjestöistä vastasi useampi työntekijä
- Vastaajille lähetettiin yksi muistutusviesti

Kyselyssä neljä osaa:

1. Taustatiedot järjestöstä
2. Osallisuuden kehittäminen Oulussa
3. Hyvinvointi-indikaattorit
4. Lopuksi

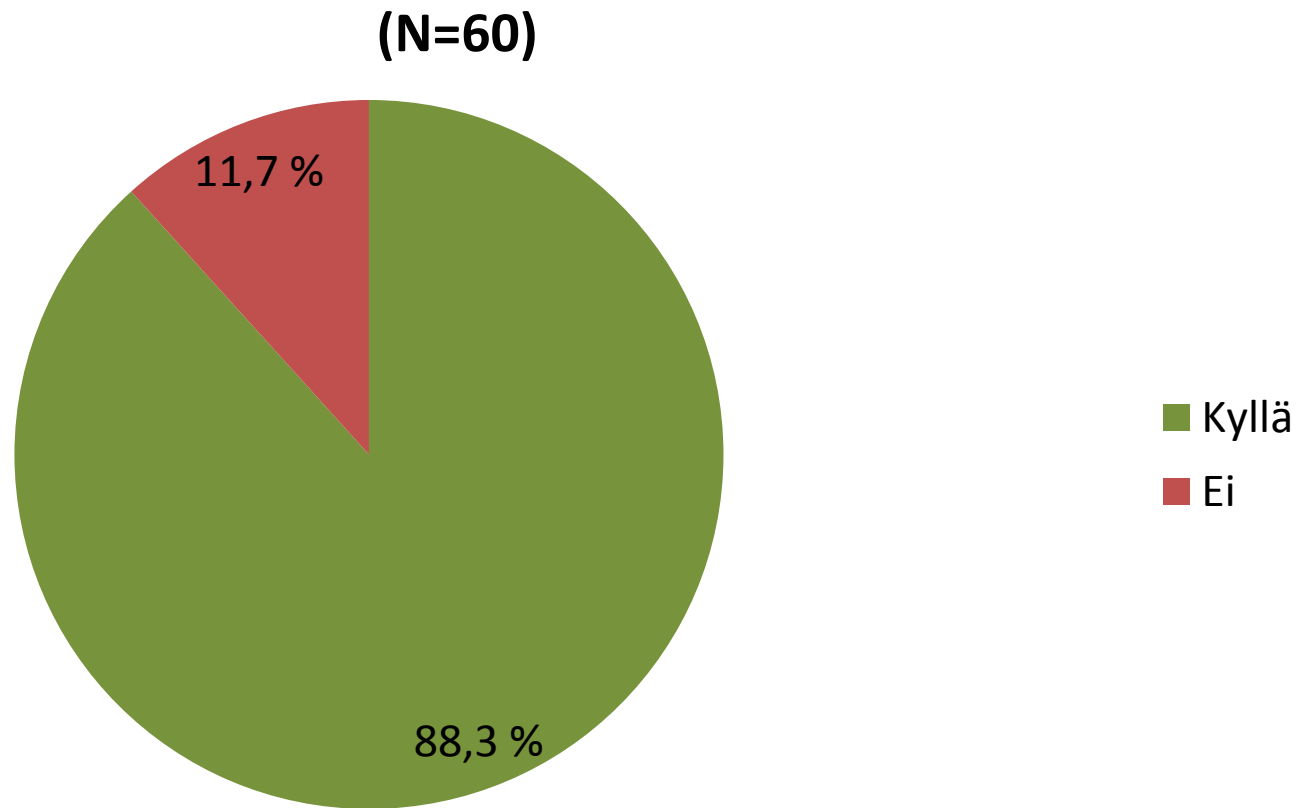
Taustatiedot

Taustatiedot vastaajien edustamista järjestöistä

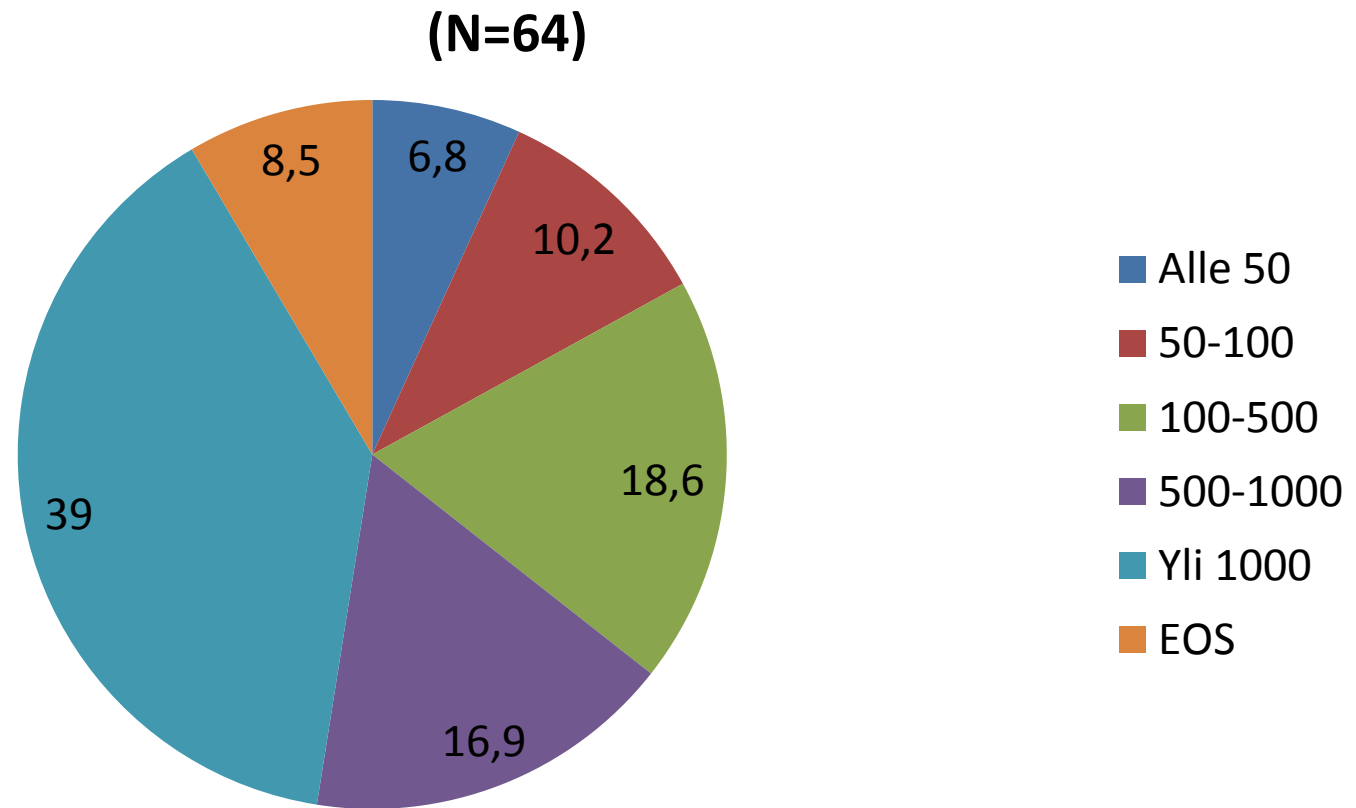
OULU

Onko järjestöllä toimitilat?

Järjestön toimintaan osallistuvien ihmisten määrä (vastaajan arvio)

Vastaajan rooli / tehtävät järjestössä

Rooli	(N=57)
Toiminnanjohtaja	16
Suunnittelija	13
Työntekijä	6
Aluekoordinaattori	5
Projektipäällikkö	4
Asiantuntija	3
Sihteeri	3
Vastuualueen johtaja	3
Vastuualueen esimies	2
Aktiivi	1
Puheenjohtaja	1

Osallisuuden kehittäminen Oulussa

Osallisuuden edistämiseen liittyvät kysymykset

OULU

Osallisuutta tukevaa toimintaa järjestöissä

Osallisuutta lisääviä keinoja järjestöissä

- Toiminta pohjautuu kokonaisuudessaan osallisuuteen
- Jäsenet osallistuvat suunnitteluun ja toteutukseen
- Toiminnan vuorovaikutteisuus
- Palautteen hyödyntäminen kehittämisessä
- Valitsemalla luottamustehtäviin kokemusasiantuntijoita ja ammattilaisia
- Tarjoamalla vapaa pääsy / matala kynnys
- Toimitilojen ja muiden resurssien tarjoaminen yleishyödyllisten toimijoiden käyttöön (kansalaisyhteiskunta-toiminnan tukeminen)

Vastaajien ideat kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseksi

Palvelumuotoilu

- esteettömyys
- saavutettavuus
- helppokäyttöisyys
- digitalisointi
- yhdenvertaisuus
- matalan kynnyksen tapahtumat
- palvelut omalla kielellä (viittomakieli)

Yhteistyö (yhteiset tavoitteet!)

- järjestö – järjestö
- järjestö – kunta
- Yhteinen *ideointi*:
ideaolohuoneet, ideariihet,
kansalaisraati,
keskustelufoorumit
- Yhteinen *kehittäminen*:
kehittämiskävelyt,
kokemustiedon kerääminen,
tarvekartoitukset, talkoot

Vastaajien ideoita kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseksi

- *"Kuntalaisten osallisuus vahvistuu kun he ovat itse mukana suunnittelemassa itseään koskevaa toimintaa."*
- *"Yhdistystoimijoiden mukaan ottaminen heitä koskevien asioiden suunnitteluun."*
- *"Järjestötoimintaan osallistuminen lisää ihmisten osallisuutta. Järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan löytämisen tulisi olla vielä nykyistäkin helpompaa."*
- Resurssit: rahaa & tiloja toiminnalle ja toimintamallien kokeiluille

Järjestöjen keinoja ja ideoita maahanmuuttajien kotoutumisen sekä yhteistoiminnan edistämiseksi

Kulttuurimentoritoiminta

Yleisötilaisuudet

Monikulttuurinen ystävätalotoiminta

Naisten ja miesten koulut

Yhteistyö

Matalan kynnyksen liikuntaa

Kerhot

Vapaaehtoistyö kotoutumisen ja yhteistoiminnan välineenä

Ystävä- ja mentoritoiminta

Ryhmätoiminta

Kansainväliset klubit

Klubitalotyyppinen toiminta

Harjoittelu- ja työpaikkoja

Tukikaveri-toiminta

Yhteiset tapahtumat ja kampanjat

Järjestö voi esimerkiksi:

- sanoa selvästi EI rasismille ja vihapuheelle
- keskusteluttaa jäseniä monikulttuurisuuden herättämistä kysymyksistä
- toimia neutraalina viestin välittäjänä
- järjestää tapahtumia ja tempauksia
- välittää kummi-/ystäväperheitä
- kerätä urheiluvälineitä, leluja, vaatteita, koulutarvikkeita vastaanottokeskuksiin
- kutsua turvapaikkaa hakeneita aikuisia mukaan vapaaehtoistoimintaan
- huomioida toiminnassaan erityisesti yksin maahan tulleet lapset
- tarjota toimitiloja maahanmuuttajien käyttöön

Järjestöjen näkökulmia kotouttamiseen

- *“Yhdessä tekeminen on parasta kotoutumista”*
- *“Yhteisöllinen osallistuminen kantaväestön ja maahanmuuttajien kesken antaa hyvän pohjan kielen ja kulttuurin oppimiselle.”*
- *“Peruspalveluissa tarvitaan koulutusta ja osaamista maahanmuuttajien kohtaamiseen”*
- Järjestöjen osaamisen, resurssien ja kokemuksen hyödyntäminen (esim. MLL & SPR)
- Kielen opetuksen tuki → kielen ymmärrys mahdollistaa osallistumista
- Toiminnan järjestäminen asuinalueille → tutustuminen ja ennakkoluulojen karistaminen
- Maahanmuuttajien yksilöllinen huomioiminen sekä maahanmuuttajien vanhemmuuden tukeminen
- Miten tuetaan maahanmuuttajia löytämään yhdistystoiminta?

- Järjestöjen välillä on havaittavissa **suuria eroja suhtautumisessa sähköisiin palveluihin**: Osa ei koe niiden kehittämistä tärkeänä, tarpeellisena tai sopivana jäsenilleen, kun taas osa kehittää voimakkaastikin ja toimintaa ollaan vahvasti sähköistämässä
- Vastauksista päätellen valtaosalla järjestöistä on kuitenkin käytössä verkkosivusto ja sähköinen jäsenrekisteri, joiden avulla toteutetaan suurin osa viestinnästä ja tiedottamisesta.
- Monilla järjestöillä verkkopalvelut kohdentuvat koko väestölle ja niitä koordinoidaan ja kehitetään valtakunnallisella tasolla.
- Osa järjestöistä ilmoitti toimivansa aktiivisesti myös sosiaalisessa mediassa.

Vertaistuen uusien toimintamuotojen kehittäminen

Verkkosivujen kehittäminen

Palveluohjaus chat

Sähköiset oppaat ja tiedotus

toimeksi.fi - kokonaisuus

Arjen tukea tarjoava verkkoalusta

Palvelu/sovellus, joka mahdollistaa avun
tarvitsijoiden ja avun tarjoajien kohtaamisen

Jäsenpalveluiden kehittäminen verkossa

Raportointien ja asiakirjojen sähköistäminen

Sovellusten kehittäminen ja kokeilu

Lähiverkko-projekti

Järjestöjen kommentteja sähköisistä palveluista

- Kaikkien kaupungin palveluiden pitäisi olla saavutettavissa ja varattavissa sähköisesti. Samalla asioimispisteitä tulisi jättää, jotta myös sellaiset henkilöt joilla ei ole tietokonetta, voivat käydä henkilökohtaisesti paikan päällä varaamassa ajan
- *" Sähköisten palvelujen käyttö voi olla vaikeutunut sairauden etenemisen myötä tai niitä ei ole totuttu käyttämään."*
- *"Haluamme, että ihmiset.fi ja Ouka.fi keskustelevat jatkossa teknisesti keskenään, niin että kansalaiset löytävät tarvittavan tiedon kaupungin sivuilta ja järjestöt voivat tuottaa tiedon ihmiset.fi:n avulla. Sivustolle ollaan myös suunnittelemassa työkaluja järjestötoiminnan seurantaan, joita kaupunkikin voisi jatkossa hyödyntää mm. osana hyvinvointikertomusta"*
- *" Näihin [sähköisten palveluiden] kehittämishankkeisiin on vaikea saada rahoitusta"*

”Oulun kaupungin tavoitteena on siirtää lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluiden painopistettä ennaltaehkäiseviin ja kevyempiin palveluihin. Millaisia keinoja ja ideoita järjestöllänne on tavoitteen saavuttamiseksi?”

- *”Jos tämä on Oulun kaupungin tavoite, niin päätöksenteko on tällä hetkellä täysin päinvastaista. Varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen kasvattaminen, erityisesti 3-4 vuotiaiden kohdalla, ei tue Oulun kaupungin tavoitteita. Tällaiset päätökset tulevat lisäämään korjaavien palveluiden tarvetta pidemmällä aikavälillä.”*
- Keinoja ja toimintaa on järjestöillä, mutta ei riittäviä resursseja toiminnan järjestämiseksi

Järjestöjen keinot ja ideat edellä mainitun tavoitteen saavuttamiseksi

- Monien **järjestöjen työ kohdentuu erityisesti ennaltaehkäisevään työhön**
- *“Tavoitteenamme ja arvomme on kohdata jokainen ihminen arvokkaana yksilönä ja toimintojen tarkoituksena ja tavoitteena on jokaisen yksilöllinen vahvistuminen ja voimaantuminen erityisesti yhteisöllisyyden keinoin.”*
- Järjestöillä on paljon asiantuntemusta eri syrjäytymistä aiheuttavista asioista ja ilmiöistä, joihin eri toimintamuodoilla voidaan vastata
- Lapsiperheiden näkökulmasta vanhempien voimavaroihin panostamalla voidaan vaikuttaa lasten hyvinvointiin
- Harrastus- ja osallistumisen mahdollisuudet tulisi pystyä takaamaan riippumatta siitä, millainen taloudellinen tilanne perheessä on

Järjestöjen ehdotuksia tavoitteen saavuttamiseksi

Kumppanuus julkisen sektorin kanssa - joustava sektorirajat ylittävä yhteistyö

→ *tiivistä valtio- kaupunki- järjestöt yhteistyötä, kehittämiskumppanuutta ja toimintaa*

- ihmiset.fi - toivotaan Oukan suosittelevan!
- Infot kaupungin työntekijöille
- Järjestöt tarjoavat konsultointia alan ammattilaisille
- Järjestöt toivoisivat voivansa vieraila kouluilla
- Järjestöillä on valmiuksia olla mukana kehittämistyössä

Muita ideoita:

- Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen
- Avomuotoisten palveluiden kehittäminen
- Asiakkaiden omien voimavarojen ja osaamisen aktiivinen hyödyntäminen
- Ikäihmisten voimavarojen hyödyntäminen
- Erilaisten kehittämisrahoitusten aktiivinen hakeminen
- Ammatillisen tuen rinnalle kokemusosaamista, tekemistä ja tukea asiakkaan omista toiveista ja tarpeista lähtien

→ **Laadukas ja oikea-aikainen apu ennaltaehkäisee jatko-ongelmilta tai ongelmien kasvamiselta**

Lisäksi järjestöt kuvasivat kattavasti ja monipuolisesti erilaisia toiminnassaan käytössä olevia ja myös muiden hyödynnettävissä olevia malleja. Monet näistä löytyvät järjestöjen verkkosivustojen kautta.

<i>Kerhotoiminta</i>	Yhteistyö	Pysäkkitoiminta
Toiminnalliset menetelmät		<i>Ryhmätoiminta</i>
Perheliikunta	Vertaistuki	Eroauttaminen
Tiedotus	Hanketyö	Opastus
Vanhempainillat	Arjenhallinnan ohjaus	
Kouluyhteistyö	<i>Leiritoiminta</i>	Perhekuulttuuri
Matalan kynnyksen apu		Mielialan hallintakurssit
Perhekahvilat		<i>Harrastusmahdollisuudet</i>
Neuvokas kerho		

Näkökulmia perheiden tukemiseen

- Paras tapa vaikuttaa lapseen on vaikuttaa lasten vanhempiin → **Vanhemmuuden tukeminen**
- Koko perheen toiminnan kehittäminen, erityislaster ja nuorten harrastustoiminnan kehittäminen, parisuhteen tukeminen → vahvistaa myös koko perheen hyvinvointia
- *"Jokaisella perheellä pitäisi olla tukiverkko"*
- *"Perheverkko-toiminnalla Oulussa on pyritty selkeyttämään järjestöjen roolia ennaltaehkäisevien toimintojen ja palveluiden tuottamisessa kunnan lapsiperhepalveluiden rinnalla. Tätä perhekeskusmaista, verkostomaista toimintamallia on kehitetty yhteistyössä järjestöjen verkoston ja Oulun kaupungin kanssa."*

Erityisesti huomioitavat perheet

- Lapsirikkaat perheet
  - Erityisperheet
  - Yksinhuoltajaperheet
  - Vammaisten lasten perheet
-
- Maksuton tai edullinen lastenhoitoapu
  - Käytännön apu pelkän keskustelun sijaan
  - Matalan kynnyksen apua
  - Lastenhoitopaikkoja vuorotyöläisten tarpeisiin

Hyvinvointi-indikaattorit

Tässä osiossa kerrottiin hyvinvointiin liittyvien tilastojen pohjalta tehdyistä havainnoista. Vastaajien toivottiin pohtivan, miten nämä asiat näkyvät järjestön toiminnassa.

OULU

Vaikeasti työllistyvien tukeminen

- Vain muutamalla järjestöllä ei ollut keinoja
- Osalla oli keinoja, mikäli rahoitus saadaan
- Lukuisilla järjestöillä oli jo pitkään ollut ja oli yhä käytössä **työkokeilut, -harjoittelut ja palkkatuetut työt ja oppisopimuskoulutukset** vaikeasti työllistyville.
- Järjestöillä voisi olla enemmänkin kuntouttavien paikkoja, jos ne haravoitaisiin esiin
- Myös kuntoutettavien ohjaukseen liittyvää koulutusta voisi olla tarjolla
- Joillakin järjestöillä **pitkä kokemus** vaikeasti työllistyvien aikuisten työllistämisestä ja malleja tähän
- *”Kaikki toimintamme sopii vaikeasti työllistyville, voi tehdä vapaaehtoistyötä tai vain osallistua. Nämä väliintulot pitäisi rakentaa yhteistyössä useiden järjestöjen kanssa. Työttömyyden pitkittymiseen liittyvät ongelmat pitäisi pystyä ehkäisemään jo työttömyyden alkuvaiheessa!!!”*

Järjestöjen keinoja ja ideoita vaikeasti työllistyvien tukemiseksi

Hankkeet

Toimintakyvyn edistäminen

Tapahtumat

Projektit

Kumppanuus Oulun kaupungin kanssa

Yhteistyö

Palveluohjaus

Vapaaehtoistyö

Vertaistoiminta

Työetsivä

Tuettu työhön valmennus

Neuvonta

Valtakunnallisesti palveleva työllisyysyksikkö

OULU

Järjestöjen näkökulmia vaikeasti työllistyvien tukemiseen

- **Asennemuutoksen** aikaan saaminen tärkeää eri väestöryhmiä kohtaan (esim. kuurot, mielenterveyskuntoutajat ym.)
  - Työpaikan saanti on helpompaa
  - Tähän toivotaan kaupungin tukea
- Ihmisten **omiin voimavaroihin ja tavoitteisiin** kiinnittyvä ohjaus ja valmennus avainasemassa
- *“Hankkeiden ja osaamisen kokoaminen yhteen ja toiminnan jatkuvuuden varmistaminen on keskiössä”*

Nuorten ja nuorten työttömien tukeminen

- Järjestöillä paljon ideoita ja keinoja nuorten tukemiseen: järjestötoiminta, arjen tuki, koulutus, neuvonta ja palveluohjaus, jäsenedut nuorille ym.
- Nuorten työttömien tukemiseen lähes kaikilla järjestöillä samankaltaisia tukikeinoja, kuin vaikeasti työllistettäville
  - Työllistämistuki, Oppisopimus, Hankkeet jne.
  - Lisäksi nuorille: Kesätyö, yhteistyö mm. Nuorten pajojen kanssa, valmennuspaja- ja klubitiloiminta
- Monet tukimuodot ovat riippuvaisia rahoituksesta

Järjestöjen huomioita nuorten tukemisesta

"Meillä olisi valmiina keinot näiden nuorten tukemiseksi. Kysymys kuuluu, että onko Oulu siitä valmis maksamaan. Lyhyet tiettyyn vaiheeseen liittyvät [tukimuodot] eivät välttämättä auta vaan tarvitaan pitkäkestoista rinnallakulkemista. Sellaista joka sallii myös epäonnistumiset."

"Erityisosaamisemme on mm nuorten elämänhallinnan vahvistamisessa, sosiaalista vahvistamista tarvitsevien nuorten parissa työskentelyssä, sekä voimavaratyöskentelyssä & väkivaltatyössä."

"Tuemme erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevia nuoria."

"Nuorten turvatalo on ollut puheissa kaupungin kanssa, mutta kaupungin puolelta asia ei ole edennyt."

Järjestöjen keinoja vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien auttamiseksi

- Osa järjestöistä ilmoitti, ettei heillä ole keinoja tai resursseja tähän ja että myös itse järjestön taloudellinen tilanne on huono.
- Suurin osa järjestöistä kertoi järjestävänsä omaa toimintaa maksuttomana tai pienillä kustannuksilla, jotta jokaisella olisi mahdollisuus osallistua taloudellisesta tilanteesta huolimatta.
- Joidenkin järjestöjen perustehtävänä oli vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien tukeminen eri keinoin.

Esimerkkejä järjestöjen tuesta

- Palveluohjaus ja neuvonta
- Taloudelliset avustukset (Hyvä Joulumieli – kampanja, taloudellinen tuki lasten harrastustoimintaan)
- Ruoka- tai tavara-apu
- Tuetut lomat
- Edullinen opinto- ja harrastustoiminta
- Taloudellinen neuvonta, Talous tasapainoon – vertaisryhmä, Neuvoja ja ohjausta velkatilanteen selvittelyyn
- *“Vapaaehtoiset vertaistukihenkilöt ovat erityisesti perehtyneet talousneuvonnan aihepiireihin ja tarjoavat viikoittain vastaanottoaikoja yksilöllisiin tukikeskusteluihin halukkaille”*

Eräs näkökulma / huoli aiheesta:

“Niiden osuus, jotka ovat kokeneet, että kotitalouden menojen kattaminen tuloilla on hankalaa, tulee edelleen kasvamaan, mikäli Oulun kaupunki korottaa jatkuvasti omia maksujaan (esim. päivähoitomaksuja).”

Kansantautisairastavuuden vähentäminen

Kaksi näkökulmaa:

*"Olemme huomanneet, että parhaiten erilaisia sairauksia ehkäistään sillä, että ihmiset saavat itselleen merkityksellisen **yhteisön**, jossa kokevat voivansa vaikuttaa ja jossa heitä pidetään tärkeinä. Kun ihminen pitää itseään tärkeänä, hän alkaa myös huolehtia itsestään."*

"TYÖ ON PARAS LÄÄKE SAIRAUKSIIN. IHMISET tekemään TYÖTÄ työttömyyskorvausta vastaan!!!!!!!!!"

Järjestöjen keinoja

- Ohjaus, neuvonta, kasvatus, valistus, tiedotus, koulutus, kannustus
- Yksilöllinen ja ryhmämuotoinen tuki
- Terveyttä edistävät monenlaiset toiminnot (esim. harrastus- ja liikuntamahdollisuudet, ryhmät, kurssit)
- Ehkäisevä työ & Sairastuneiden tuki
- Itsehoidon tukeminen
- Elintapoihin vaikuttaminen: ruokavalio & liikunta
- Esimerkkejä: Sykäys-tapahtuma, Järjestöt sairaalassa – hanke, Terveyspiste

Järjestöjen resurssien hyödyntäminen:

"Järjestössämme on vapaaehtoisia terveyslähettäjiä, jotka käyvät tilattuna puhumassa terveydestä sekä sairauksien ennaltaehkäisystä."

- Lähes kaikki sosiaali- ja terveysalan järjestöt kertoivat kattavasti siitä tiedosta, jota heillä on tietyistä sairauksista ja riskeistä.
- Useimmilla niiden ehkäiseminen oli keskeinen osa perustyötä.
- Monilla järjestöillä on valmiita malleja ja ideoita, miten tietoa voidaan hyödyntää sairastavuutta ehkäisevästi.
- Järjestöt kokevat yhteistyön Oulun kaupungin kanssa haasteena ja malleja on vaikeaa saada käytäntöön.

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden käyttäjien tukeminen järjestöissä

- Neuvonta ja palveluohjaus
- Vertaistuki, tuki
- Matalan kynnyksen toiminta
- Päihteettömät tapahtumat

”Toiminnoissa on niitä kuntalaisia joilla on molempia ongelmia mutta sen ei anneta haitata vaan heitä tuetaan siltikin elämänhallinnassa ja omien voimavarojen löytymisessä. Elämään haetaan sisältöä muuten kuin ongelmiin kohdistamalla.”

Muutamia järjestöjen painopistealueita:

- Etsivä nuorisotyö, Walkers, Tsemppi -palvelu, työllistämishankkeet, kidutettujen kuntoutuspalvelut, nuorten starttipaja, ODL -kuntoutuksen palvelut, TunneMieli-projekti
- Lastensuojelun avo- sijais- ja jälkihuollon palvelut, tuetun asumisen palvelut
- Lähisuhdeväkivallan ja päihderiippuvuuden yhteyden selvittäminen. Ensi- ja turvakotityö, vanhemmuuden arviointi, lasten tukeminen
- EHYT ry:n Ehkäisevän päihdetyön verkostossa mukana toimiminen

Järjestöjen näkökulmia päihde- ja mielenterveyspalveluiden käyttäjiin

- *Järjestömme palveluissa on paljon mielenterveyskuntoutujia. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujalle on akuutin hoidon jälkeisen kuntoutuksen löytäminen vaikeaa.*
- *Klubitalotoiminta on kaikille avointa toimintaa, johon voi tulla ilman lähetteitä tai maksusitoumuksia. Oman yhteisön löytäminen ja elämälle merkityksen luominen ovat kokemuksiemme mukaan parasta arkikuntouttavaa työtä.*
- *Tuemme mielenterveys- ja päihdekuntoutujia myös työllistymisessä.*
- *Usein kuntouttavassa työtoiminnassa mukavana olevat ovat päihde/mielenterveyskuntoutujia. Heidän mukaan ottaminen työyhteisöön tasavertaisina jäseninä tuntuu tukevan myös kuntoutumista.*

Oululaisen aikuisväestön elämäntapojen ja hyvinvoinnin tukeminen

- Järjestöjen ja kunnan yhteistyö → Järjestöt tukevat terveellisiä elämäntapoja → Järjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen (tilat ja muut resurssit) & järjestöjen toiminnan näkyvyyden lisääminen
- Erityisryhmien huomioiminen
- Henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen
- Ehkäisevän työn oikea-aikaisuus
- Osallisuuden lisääminen
- Tuloerojen kaventaminen riittävillä perusetuuksilla ja – palveluilla
- *”Kaikille suunnattujen keveiden palveluiden valikoimaa tulisi entisestään laajentaa ja olemassa olevia palveluita kehittää”*

Järjestöjen keinoja aikuisväestön hyvinvoinnin tueksi

- Ehkäisevän päihdetyön keinot
- Liikuntamahdollisuuksien lisääminen (saavutettavuus!)
- Kuntouttavan toiminnan lisääminen
- Tuki-, ohjaus- ja neuvontatyön lisääminen
- Kannustavan kasvatuskulttuurin keinoista valistaminen
- Mielekästä työtä ja tekemistä kaikille esim. vapaaehtoistyössä

Näkökulma:

"Hyvinvoinnin kasvu on nähtävillä, mutta vain jo valmiiksi hyvin voivien nuorten osalta."

Koulutusryhmien välisten hyvinvointierojen kaventaminen

- Järjestöt nostivat esiin erityisesti nuoret ja perheet
  - **Perheet:** kehittämissuunnitelmat haastavimmissa elämäntilanteissa olevien tueksi, taloudellinen tuki, matalan kynnyksen palvelut, varhainen tuki (kodinhoito- ja lastenhoitopalvelut)
  - **Nuoret:** koulutuspaikkojen riittävydestä huolehtiminen, jatko-ohjaus vailla opiskelupaikkaa oleville, yläkoululaisten poissaolojen huomioiminen, toisen asteen opinnoissa jälkeen jäävien huomioiminen
- Pitkäjänteinen työ tärkeää

Muita keinoja hyvinvointierojen kaventamiseksi

- Kouluttamalla, valmentamalla, tukemalla, osallistamalla ja kuntouttamalla syrjäytymisvaarassa olevia ihmisiä
  - Tarjoamalla maksuttomia osallistumismahdollisuuksia kaikille
  - Osatyökykyisten ja vajaakuntoisten henkilöiden vahvistaminen
  - Matalan kynnyksen toiminnalla, tiiviillä kehittämissyhteistyöllä järjestöjen, järjestöjen ja kaupungin välillä -> uudet toimintamallit.
  - Järjestöjen toiminnalla voidaan tukea lapsia ja nuoria kasvuympäristöissä esim. kouluissa ja tasoittaa tällä tavoin jo aikaisin ilmenevää polarisoitumista
- Mennään sinne missä suuret kohderyhmät ovat

Ikäihmisten kotona pärjäämisen edistäminen

- Monet järjestöt toteuttavat **Ystävätoimintaa**, jonka avulla mm. vahvistetaan yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja turvallisuutta sekä sukupolvien välistä toimintaa
- Ehdotus nuorten aikuisten ja vanhusten yhteisasumisen kokeilusta
- Järjestöt auttavat ja neuvovat ihmisiä tietotekniikan käytössä, sillä palveluiden sähköistäminen on synnyttänyt tähän tarvetta erityisesti ikäihmisten kohdalla
- **Omaishoitajien tukeminen** nähtiin erittäin merkittävänä tekijänä ikäihmisten kotona pärjäämiseen liittyen

Keinoja ikäihmisten tukemiseksi

- Mielekäs harrastustoiminta
- Ennalta ehkäisevä toiminta
- Itsehoidon tuki
- Yhteistyö eläkeläisjärjestöjen kanssa
- Ikääntyneiden päihteidenkäytön ongelmien ehkäiseminen
- Tukihenkilöt
- Vertaisryhmät
- Sopeutumisvalmennukset
- Tieto terveellisestä ravitsemuksesta
- Vapaaehtoistyöhön ohjaaminen ja kannustaminen
- Viittomakielinen kotipalvelu

Lopuksi

Viimeiseksi kysyttiin, että mitä muuta vastaaja halusi tuoda esiin järjestön näkökulmasta

OULU

Järjestöjen toiveita Oulun kaupungille

- Moni järjestö kaipaa Oulun kaupungilta vielä konkreettisempaa yhteistyötä. Järjestöt toivovat **aktiivista vuoropuhelua, avoimuutta ja arvostavaa yhteistyötä**. Järjestöt toivovat pääsevänsä mukaan jo toiminnan suunnitteluvaiheessa. Järjestöt haluavat muistuttaa, että heiltä löytyy paljon **asiantuntemusta ja kokemusta!**
- Järjestöt tuovat esiin pitkäjänteisen toiminnan resursoinnin hyödyt. Järjestöt toivovat kaupungilta riittävää tukea toiminnan mahdollistamiseksi. Joskus muut **rahoittajatahot edellyttävät kuntarahoitusta**. Ilman rahoitusta toimintaa ei voida toteuttaa. Vapaaehtoistyö on järjestöjen mukaan laadukasta, mikäli siihen voidaan tarjota riittävät resurssit.

Järjestöjen toiveita Oulun kaupungille (jatkuu)

- *"Järjestöavustuskriteerien uusiminen olisi ensiarvoisen tärkeää, koska nykyiset kriteerit eivät mahdollista meille avustusten hakemista. Kuitenkin panoksemme omaishoitajien tukemisessa Oulun kaupungin alueella on erittäin merkittävä ja tällä hetkellä Oulun kaupunki ei tue toimintaamme ollenkaan rahallisesti."*
- *"Jos ajanmukaiset ja oikein kohdennetut ehkäisevän työn menetelmät otetaan riittävän varhaisessa vaiheessa käyttöön, ehkäistään kallista korjaavaa työtä. Ehkäisevän työn menetelmiä pitäisi päästä esittelemään opettajille ja kasvatusalan ammattilaisille useammin ja säännöllisemmin. Menetelmien ja materiaalin esittelylle pitäisi varata aikaa ammattilaisten isojen koulutusten yhteyteen."*
- *"Hyvinvointikeskusten läheisyyteen pitäisi luoda resurssikeskukset, joissa kansalainen voisi kokea itsensä tervetulleeksi ja osalliseksi yhteiskunnan toimintaan"*

Järjestöjen huomioita hyvinvoinnista

- Yksinäisyys ja eläkeläisten köyhyys tuntuu lisääntyneen
- Tuki- ja liikuntaelin sairaudet ovat suurin sairauspoissaolojen syy → Oikealla tiedolla nämä luvut laskenevat → Järjestöillä on tietoa tästä
- Mielensterveyskuntoutajat ovat kokeneet ongelmia hoitoon pääsyssä → Heidän kokemuksensa mukaan tilannetta tulkitaan menneiden asioiden osalta eikä akuuttiin hätään reagoida riittävästi. Myös hoidon tarkistukset ja muutokset saattavat jäädä vaille riittävää seurantaa.
- Avun saamista ja hakemista väkivaltaisessa parisuhteessa tulee helpottaa → Tiedottamisen merkitys